

"Během takřka čtyř desetiletí, mezi lety 1560 a 1598, prožili Francouzi tu nejstrašnější občanskou válku. válku bratrovražednou, doprovázenou anglickými a španělskými zásahy. válku, která však nepochybně neučinila z Francie onu bezkrevnou mrtvolu, jejíž obra;~ se snažilo vytvořit obratnou manipulaci veřejného mínění okolí dobrého krále Jindřicha, aby tak dosáhlo většího kontrastu s hospodářskou obnovou země v prvních letech míru. mezi lety 1598 a 1610: válku přesto nesmiřitelnou, kde fanatické násilí načas zvítězilo nad umírněností ducha, nad touhou po míru [...]: hořkou zkušenost s touto náboženskou vášní [...], která silně podlomila královskou autoritu, na níž země po staletí stavěla svou jednotu, budovala svůj vnitřní mír a své hranice; tato krize autority ovlivnila částečně i 17. století a budoucnost monarchie."⁸⁵⁶ Takto výstižně charakterizovali bezesporu nejrozsáhlejší vnitropolitický konflikt v dějinách francouzského státu přední novodobí domácí historici, Georges Duby a Robert Mandrou. Francouzské náboženské války však představovaly pouze regionální aspekt konfliktu, sužujícího Evropu 16. století.⁸⁵⁷ Boj katolické Koruny a později katolické Svaté ligy s hugenoty tedy představoval jen jedno z bojišť, na němž se v znesvářené Evropě střetl katolicismus, který se mohl opřít o papežství a církev duchovně se vymezující na Tridentuském koncilu, a nové, názorově se tříbící reformované vyznání.

...